

คำศัพท์

เศรษฐกิจอาเซียน

คำนำ

อาเซียนกำลังปฏิรูปตนเองเพื่ก้าวไปสู่การเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (ASEAN Economic Community:AEC) ภายในปี 2558 และจะเปลี่ยนเป็นองค์กรระหว่างประเทศที่มีสถานะทางกฎหมายภายใต้กฎบัตรอาเซียน (ASEAN Charter)

โดยที่ในการประชุมเจรจาจากคณะต่างๆ ของอาเซียนเพื่อให้บรรลุ AEC จะมีคำศัพท์เฉพาะ - คำย่อเป็นจำนวนมาก ทำให้ยากต่อการทำความเข้าใจของประชาชนและผู้สนใจทั่วไป กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ จึงได้ประมวลคำย่อหรือคำศัพท์ทางเทคนิคที่อาเซียนใช้ในการประชุมเจรจา เพื่อเป็นคู่มือสำหรับทำความเข้าใจในเรื่องดังกล่าวต่อไป

กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ

มิถุนายน 2550

สารบัญ

A	4
B	23
C	23
D	28
E	28
F	31
H	32
I	33
J	35
M	35
N	36
P	36
Q	37
R	38
S	41
T	45
W	47
ตรวจนี้คำศัพท์ตามโครงสร้าง	48

THAILAND

A

คำศัพท์ที่เกี่ยวข้องกับอาเซียน

ACB

ASEAN Compliance Body หมายถึง องค์กรระดับเจ้าหน้าที่อาวุโส เพื่อติดตามการดำเนินงานตามพันธกรณีความตกลงของอาเซียน ประกอบด้วยเจ้าหน้าที่อาวุโสด้านเศรษฐกิจของอาเซียนที่แต่ละประเทศ แต่งตั้งขึ้น ทำหน้าที่พิจารณาและให้คำปรึกษาเกี่ยวกับกรณีปัญหาและข้อพิพาทในการดำเนินการตามพันธกรณีของอาเซียน โดยข้อเสนอแนะดังกล่าวจะไม่มีผลผูกพันทางกฎหมาย แต่ประเทศสมาชิกสามารถใช้ยึดถือเป็นแนวทางในการแก้ไขปัญหาอันเกิดจากกรณีพิพาทนั้นได้

ACBF

ASEAN Central Bank Forum หรือการประชุมผู้ว่าการธนาคารกลางของอาเซียน ประกอบด้วยผู้บริหารระดับสูงของธนาคารกลางในประเทศสมาชิกอาเซียน จัดตั้งขึ้นเมื่อวันที่ 5 พฤศจิกายน 2540 ท่ามกลางภาวะวิกฤติทางเศรษฐกิจและการเงินที่เกิดขึ้นในเอเชีย มีวัตถุประสงค์เพื่อเฝ้าระวังและประเมินความเสี่ยงทางด้านเศรษฐกิจและการเงินของประเทศสมาชิก พิจารณาแนวนโยบายและผลกระทบจากการดำเนินการตามนโยบาย ตลอดจนผลักดันให้มีการดำเนินมาตรการเพื่อบรรเทาความเสี่ยงทางเศรษฐกิจและการเงินที่จะคาดว่าจะเกิดขึ้น

A

ACCSQ

ASEAN Consultative Committee on Standards and Quality คณะกรรมการที่ปรึกษาด้านมาตรฐานและคุณภาพของอาเซียน ทำหน้าที่ปรับประสานมาตรฐานสินค้าของประเทศสมาชิกอาเซียนให้สอดคล้องกับมาตรฐานสากล เช่น มาตรฐาน ISO เป็นต้น โดยมีเป้าหมายที่สินค้าสำคัญ 20 กลุ่ม อาทิ ตู้เย็น วิทยุ โทรทัศน์ เครื่องปรับอากาศ และโทรศัพท์ นอกจากนี้ยังมีหน้าที่จัดทำความตกลงว่าด้วยการยอมรับร่วม (Mutual Recognition Arrangement) ของอาเซียนอีกด้วย

ACE

ASEAN Centre for Energy หรือ ศูนย์พลังงานอาเซียน จัดตั้งขึ้นที่กรุงจาการ์ตา เมื่อเดือนมกราคม 2542 มีหน้าที่ในการแสวงหาความร่วมมือระหว่างสมาชิกอาเซียนและกับประเทศนอกภูมิภาคในการศึกษาวิจัยและดำเนินโครงการความร่วมมือเพื่อการพัฒนาด้านพลังงาน

ACMECS

Ayeyawady' Chao Phraya' Mekong Economic Cooperation Strategy ยุทธศาสตร์ความร่วมมือทางเศรษฐกิจระหว่างกัมพูชา ลาว สหภาพพม่า ไทยและเวียดนาม โดยมีการพัฒนาความร่วมมือ 6 สาขา ประกอบด้วย การอำนวยความสะดวกด้านการค้าและการลงทุน ความร่วมมือด้านเกษตรกรรมและอุตสาหกรรม การเชื่อมโยงเส้นทางคมนาคมในภูมิภาค การท่องเที่ยว การพัฒนาด้านทรัพยากรมนุษย์ (HRD) และสาธารณสุข

A

ACT

ASEAN Consultation to Solve Trade and Investment Issues หมายถึง หน่วยงานแก้ปัญหาการค้า การลงทุนของอาเซียน ซึ่งจะเป็นหน่วยงานกลาง ที่แต่ละประเทศจัดตั้งขึ้น เพื่อทำหน้าที่ประสานงาน ให้คำปรึกษาและแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับการของอาเซียน โดยผ่านทาง อินเทอร์เน็ต

AEC

ASEAN Economic Community หมายถึง ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ซึ่งมีตลาดและฐานการผลิตเดียวกันทำให้เกิดการเคลื่อนย้ายสินค้า บริการ และแรงงานมีฝีมือระหว่างกันอย่างเสรี ซึ่งผู้นำอาเซียนได้ตกลงที่จะดำเนินการไปสู่การเป็น AEC ภายในปี พ.ศ. 2563 และต่อมาได้เร่งรัดให้เร็วขึ้นเป็นภายใน พ.ศ. 2558

AEC Blueprint

ASEAN Economic Community Blueprint หรือร่างพิมพ์เขียวการจัดตั้งประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน เป็นการกำหนดแผนงานภาพรวมรองรับการดำเนินงานเพื่อให้บรรลุเป้าหมายการเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนภายในปี 2015 (พ.ศ.2558) ทั้งนี้ AEC Blueprint ได้กำหนดยุทธศาสตร์สำคัญ 4 ด้านหลัก คือ

1. การเป็นตลาดเดียวและฐานการผลิตร่วมกัน (Single market and production base) โดยจะเกิดการเคลื่อนย้ายเสรีสินค้า บริการ การลงทุน แรงงานมีฝีมือ และเงินทุนอย่างเสรีมากขึ้น

A

2. การสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันทางเศรษฐกิจของอาเซียน (Highly competitive economic region) เช่น กรอบนโยบายการแข่งขันของอาเซียน สิทธิในทรัพย์สินทางปัญญา นโยบายภาษี และการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน (การขนส่งและเทคโนโลยีสารสนเทศ) เป็นต้น

3. การพัฒนาเศรษฐกิจอย่างเสมอภาค (Region of equitable economic development) สนับสนุนการพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลาง และขนาดย่อมและโครงการต่างๆ ภายใต้กรอบการริเริ่มการรวมกลุ่มของอาเซียน (IAI) เป็นต้น

4. การบูรณาการเข้ากับเศรษฐกิจโลก (Fully integrated region into the global economy) เน้นการปรับประสานนโยบายเศรษฐกิจของอาเซียนกับประเทศภายนอกภูมิภาค เช่นการจัดทำเขตการค้าเสรี และการสร้างเครือข่ายด้านการผลิตและจำหน่าย เป็นต้น

AEM

ASEAN Economic Ministers หมายถึง รัฐมนตรีเศรษฐกิจอาเซียน ซึ่งจะมีการประชุมเป็นประจำทุกปีโดยแต่ละประเทศสมาชิกอาเซียน จะเวียนกันเป็นเจ้าภาพการประชุมตามลำดับอักษร เพื่อวางนโยบาย และกำหนดแนวทางในการขยายขอบเขตความร่วมมือด้านเศรษฐกิจของอาเซียน

A

AEM Retreat

หมายถึงการประชุมระดับรัฐมนตรีด้านเศรษฐกิจของอาเซียนอย่างไม่เป็นทางการ โดยปกติจะจัดขึ้นช่วงกลางปี โดยจะให้ความสำคัญในการพิจารณาประเด็นที่ยังไม่สามารถหาข้อตกลงกันได้ การเตรียมการหรือเสนอแนะประเด็นใหม่ๆ ที่จะเสนอต่อที่ประชุมผู้นำพิจารณาในช่วงปลายปี เป็นต้น

AFAS

ASEAN Framework Agreement on Services หรือกรอบความตกลงว่าด้วยบริการของอาเซียน มีวัตถุประสงค์เพื่อขยายความร่วมมือด้านบริการและเปิดเสรีการค้าบริการระหว่างประเทศสมาชิกอาเซียนให้มากขึ้นกว่าการเปิดเสรีใน WTO ทั้งนี้ผู้นำอาเซียนมีมติที่จะเปิดตลาดการค้าบริการทุกสาขาบริการจนบรรลุเป้าหมายในปี 2015 (2558) โดยสมาชิกยังมีสิทธิในการกักกันดูแลการค้าบริการ โดยสามารถใช้กฎระเบียบที่ไม่เลือกปฏิบัติหรือกฎระเบียบที่ใช้บังคับกับทั้งคนต่างชาติและคนชาติตน

AFDM

ASEAN Finance and Central Bank Deputies Meeting หรือการประชุมเจ้าหน้าที่อาวุโสกระทรวงการคลังและธนาคารกลางอาเซียน ประกอบด้วย ปลัดกระทรวงการคลังหรือผู้แทนของประเทศสมาชิกอาเซียนทั้ง 10 ประเทศ มีวัตถุประสงค์เพื่อร่วมกันพิจารณามาตรการริเริ่มต่างๆ ภายใต้กรอบความร่วมมือทางการเงินระหว่างประเทศใน

A

ภูมิภาคอาเซียน และนำเสนอผลการประชุมต่อที่ประชุมรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังอาเซียน (AFMM) ต่อไป

AFMM

ASEAN Finance Ministers Meeting หรือการประชุมรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังอาเซียน ผู้เข้าร่วมประชุมประกอบด้วยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังอาเซียน 10 ประเทศ มีวัตถุประสงค์หลักเพื่อส่งเสริมความร่วมมือทางเศรษฐกิจ การเงินการคลังระหว่างประเทศในภูมิภาคอาเซียน การพัฒนาเสถียรภาพทางเศรษฐกิจ การเงิน การคลัง เพื่อให้เกิดความเข้มแข็งของระบบการเงินการคลัง ตลอดจนส่งเสริมการรวมตัวของตลาดเงินและตลาดทุนในภูมิภาคอาเซียนอย่างมีระบบและมีประสิทธิภาพ ในช่วงต้น AFMM มีการประชุมปีละครั้ง โดยจัดให้มีการประชุมครั้งแรกระหว่างวันที่ 28 กุมภาพันธ์ - 1 มีนาคม 2540 ที่จังหวัดภูเก็ต ประเทศไทย ต่อมาได้กำหนดให้มีการประชุมอย่างน้อยปีละ 2 ครั้ง

AFTA

ASEAN Free Trade Area หมายถึง เขตการค้าเสรีอาเซียนหรือ อาฟต้า ซึ่งสมาชิกอาเซียนร่วมกันจัดตั้งขึ้นเพื่อเปิดเสรีทางการค้าระหว่างกัน โดยการขจัดอุปสรรคทั้งที่เป็นมาตรการภาษีและมาตรการที่มีมิใช่ภาษี เพื่อมุ่งให้การค้าระหว่างกันขยายตัว ปัจจุบันอัตราภาษีภายใต้อาฟต้าของประเทศสมาชิกอาเซียนเดิม 6 ประเทศ อยู่ระหว่างร้อยละ 0-5 สำหรับสมาชิกใหม่ซึ่งเข้าเป็นสมาชิกอาเซียนช้ากว่า จึงมีกำหนด

MALAYSIA

A

การลดภาษีให้เหลือร้อยละ 0-5 ซ้ำกว่า กล่าวคือ เวียดนามลดเหลือ ร้อยละ 0-5 ภายในปี 2549 ลาวและพม่าภายในปี 2551 และกัมพูชา ภายในปี 2553

AFTA Council

ASEAN Free Trade Area Council หมายถึงการประชุมคณะมนตรี เขตการค้าเสรีอาเซียน เป็นการประชุมระดับรัฐมนตรีของอาเซียน ที่ รับผิดชอบดูแลการดำเนินการภายใต้ความตกลงว่าด้วยการใช้อัตรา ภาษีพิเศษที่เท่ากันสำหรับเขตการค้าเสรีอาเซียน (Agreement on the Common Effective Preferential Tariff Scheme for the ASEAN Free Trade Area) ซึ่งจะมีการประชุม ปีละ 1 ครั้ง ก่อนการประชุม รัฐมนตรีเศรษฐกิจอาเซียนหรือ AEM เพื่อพิจารณาแนวทางการดำเนินการ และติดตามผลการดำเนินการต่างๆ ภายใต้กรอบอาฟต้า

AIA

ASEAN Investment Area หมายถึง เขตการลงทุนอาเซียน ซึ่งผู้ นำอาเซียนได้ริเริ่มขึ้นในปี 2538 เพื่อให้อาเซียนเป็นแหล่งดึงดูด การลงทุนทั้งจากภายในและภายนอกอาเซียน โดยให้จัดตั้งเขตการลงทุน อาเซียนให้เสร็จภายในปี 2553 การลงทุนภายในเขตการลงทุนอาเซียน จะต้องได้รับการปฏิบัติเท่าเทียมคนในชาติหรือได้รับสิทธิพิเศษเท่าที่ แต่ละประเทศอาเซียนจะให้ได้

A

AIA Council

ASEAN Investment Area Council หรือคณะมนตรีเขตการลงทุนอาเซียน เป็นการประชุมระดับรัฐมนตรีที่ดูแลงานด้านการส่งเสริมการลงทุน เพื่อกำหนดนโยบายและกำกับการทำงานจัดตั้งเขตการลงทุนอาเซียน ปกติมีการประชุมปีละครั้ง

AICO

ASEAN Industrial Cooperation Scheme หมายถึง โครงการความร่วมมือทางอุตสาหกรรมของอาเซียน เริ่มจัดตั้งขึ้นเมื่อปี 2539 เพื่อมุ่งขยายความร่วมมือทางด้านอุตสาหกรรมระหว่างภาคเอกชนของอาเซียน เพิ่มพูนการลงทุนระหว่าง อาเซียนและนอกอาเซียน สนับสนุนการแบ่งการผลิตและเพิ่มศักยภาพในการแข่งขันของภาคอุตสาหกรรมในอาเซียน โดยบริษัทอาเซียนตั้งแต่ 2 บริษัทขึ้นไปสามารถขออนุมัติแลกเปลี่ยนสินค้าและชิ้นส่วนระหว่างกันภายใต้โครงการ AICO ได้ โดยจะได้รับสิทธิประโยชน์ไม่ต้องเสียภาษีนำเข้าสินค้าและวัตถุดิบที่ใช้ในการผลิตที่เกี่ยวข้อง

AIRM

ASEAN Insurance Regulators Meeting หรือการประชุมผู้กำกับดูแลธุรกิจประกันภัยอาเซียน เป็นการประชุมของผู้กำกับดูแลธุรกิจประกันภัยของประเทศสมาชิกทั้ง 10 ประเทศในอาเซียน โดยที่ประเทศสมาชิกอาเซียนจะเวียนเป็นเจ้าภาพจัดการประชุมในแต่ละปี มีวัตถุประสงค์

A

ประสงค์เพื่อส่งเสริมความร่วมมือด้านธุรกิจประกันภัยในภูมิภาคอาเซียน ตลอดจนร่วมกันพิจารณาแนวทางในการพัฒนาธุรกิจ ประกันภัยซึ่งยังมีระดับการพัฒนาที่ไม่เท่าเทียมกันภายในภูมิภาค เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดร่วมกันสำหรับประเทศสมาชิก การประชุมดังกล่าวมีขึ้นครั้งแรกในปี 2541 ที่ประเทศบรูไน

AISP

ASEAN Integration System of Preferences การให้สิทธิพิเศษทางภาษีศุลกากรที่ประเทศสมาชิกอาเซียนเดิม 6 ประเทศให้แก่ประเทศสมาชิกใหม่ ได้แก่ เวียดนาม ลาว พม่า และกัมพูชา เป็นส่วนหนึ่งในโครงการความร่วมมือ เพื่อลดช่องว่างของระดับการพัฒนาทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศสมาชิกอาเซียน โดยส่วนใหญ่จะเป็นการยกเว้นภาษีศุลกากรสำหรับสินค้าที่กำหนด เป็นการให้แบบฝ่ายเดียว โดยไม่มีการเจรจาต่อรอง

AMAF

ASEAN Ministerial Meeting on Agriculture and Forestry หมายถึง การประชุมรัฐมนตรีอาเซียนด้านการเกษตรและป่าไม้ จัดขึ้นเป็นประจำทุกปี เพื่อกำหนดนโยบายและติดตามความร่วมมือด้านเกษตรและป่าไม้ของอาเซียน

BRUNEI DARUSSALAM

A

AMBDC

ASEAN-MEKONG Basin Development Cooperation ความร่วมมือเพื่อการพัฒนาอาเซียน-ลุ่มแม่น้ำโขง จัดตั้งขึ้นตามมติที่ประชุมสุดยอดอาเซียน ครั้งที่ 5 เมื่อปี 2538 ที่กรุงเทพฯ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมในอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขงภายใต้กรอบความร่วมมือหลัก 8 สาขา ได้แก่ โครงสร้างพื้นฐาน การค้าและการลงทุน การเกษตรทรัพยากรป่าไม้และแร่ธาตุ อุตสาหกรรมขนาดกลางและขนาดย่อม การท่องเที่ยว ทรัพยากรมนุษย์และวิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยี และเน้นการพัฒนาเส้นทางรถไฟเชื่อมโยงสิงคโปร์-คุนหมิง ในขั้นแรกจะเริ่มต้นพัฒนาในพื้นที่ลุ่มแม่น้ำโขง โดยจะครอบคลุมประเทศ กัมพูชา ลาว พม่า เวียดนาม ไทย และภาคใต้ของจีน (มณฑลยูนนาน) มีประเทศสมาชิกทั้งหมด 11 ประเทศ ประกอบด้วยอาเซียน 10 ประเทศ และจีน

AMEM

ASEAN Ministers on Energy Meeting หรือการประชุมรัฐมนตรีอาเซียนด้านพลังงาน จัดขึ้นปีละครั้ง เพื่อกำหนดแนวนโยบายในการส่งเสริมความร่วมมือระหว่างสมาชิกอาเซียนด้านพลังงาน

AMM

ASEAN Ministerial Meeting หมายถึง การประชุมรัฐมนตรีต่างประเทศของอาเซียน ซึ่งจะจัดเป็นประจำทุกปีเช่นเดียวกับการ

A

ประชุม AEM โดยมีวัตถุประสงค์สำคัญเพื่อกำหนดแนวทางการร่วมมือด้านการเมืองความมั่นคงและสังคมของอาเซียน

ASC

ASEAN Standing Committee หมายถึง คณะกรรมการประจำอาเซียน ซึ่งประกอบด้วยเลขาธิการอาเซียนและอธิบดีกรมอาเซียนของแต่ละประเทศสมาชิก ทำหน้าที่ดูแลดำเนินงาน ติดตามผลและพิจารณาทบทวนการปฏิบัติงานในด้านต่างๆ ของอาเซียน โดยจะมีการประชุมคณะกรรมการประจำอาเซียนปีละ 4-5 ครั้ง ประเทศสมาชิกจะหมุนเวียนกันเป็นเจ้าภาพจัดการประชุมในแต่ละปี โดยเรียงลำดับตัวอักษร

ASCOPE

ASEAN Council on Petroleum หรือคณะมนตรีอาเซียนด้านปิโตรเลียม เป็นกลไกการหารือระหว่างวิสาหกิจแห่งชาติของประเทศสมาชิกอาเซียนที่ประกอบกิจการด้านปิโตรเลียม มีการประชุมปีละ 2-3 ครั้ง เพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลและแสวงหาความร่วมมือระหว่างกัน

ASEAN

Association of Southeast Asian Nations หมายถึงสมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้หรือเรียกย่อๆว่าอาเซียนเป็น องค์การซึ่งถือกำเนิดตามปฏิญญากรุงเทพฯ (Bangkok Declaration) ของผู้นำประเทศเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ 5 ประเทศ ได้แก่ อินโดนีเซีย

A

มาเลเซีย ฟิลิปปินส์ สิงคโปร์ และไทย ที่จะให้มีการรวมกลุ่มและร่วมมือกันเสริมสร้างให้ภูมิภาคมีสันติภาพอันนำมาซึ่งเสถียรภาพทางการเมือง และความเจริญก้าวหน้าทางเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม ซึ่งต่อมา บรูไนดารุสซาลามได้เข้าเป็นสมาชิกลำดับที่ 6 ในปี พ.ศ. 2527 เวียดนาม เข้าเป็นสมาชิกลำดับที่ 7 ในปี พ.ศ. 2538 ลาวกับพม่า เข้าเป็นสมาชิกพร้อมกันเมื่อวันที่ 23 กรกฎาคม พ.ศ. 2540 และสุดท้ายกัมพูชาเข้าเป็นสมาชิกในปี พ.ศ. 2542 ทำให้ปัจจุบันอาเซียนมีสมาชิกรวม 10 ประเทศมีประชากรรวมประมาณ 500 ล้านคน

ASEAN-BAC

ASEAN Business Advisory Council หมายถึง สภาที่ปรึกษาทางธุรกิจของอาเซียน ประกอบด้วย ผู้แทนภาคเอกชนจากประเทศสมาชิกอาเซียน ประเทศละ 3 คน เพื่อเป็นช่องทางให้ภาคเอกชนอาเซียนสามารถให้ข้อคิดเห็น/ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจของอาเซียนต่อผู้นำอาเซียนได้โดยตรง

ASEAN-CCI

ASEAN Chamber of Commerce and Industry หมายถึงสภาหอการค้าและอุตสาหกรรมของอาเซียน ประกอบด้วยผู้แทนจากภาคเอกชนของประเทศอาเซียน ทำหน้าที่ศึกษาติดตามการดำเนินความร่วมมือทางเศรษฐกิจการค้าของภาครัฐอย่างใกล้ชิด พร้อมทั้งพิจารณาให้ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ต่อการกำหนดนโยบายด้านเศรษฐกิจของอาเซียน

CAMBODIA

A

ASEAN Charter

ASEAN Charter คือกฎบัตรอาเซียน เกิดขึ้นในกระบวนการปฏิรูปอาเซียน เพื่อแก้ไขปัญหาสภาพนิติบุคคลและจัดโครงสร้างองค์กรเพื่อรองรับการเป็นประชาคมอาเซียน โดยมุ่งเน้นการสร้างนิติฐานะ (Legal Status) ของอาเซียนในเวทีระหว่างประเทศ เป็นเสมือนธรรมนูญของอาเซียน ที่จะวางกรอบทางกฎหมาย และโครงสร้างองค์กร รวมทั้งส่งเสริมเอกภาพในการรวมตัวกันของประเทศสมาชิก ซึ่งเป็นก้าวสำคัญในการยกระดับการรวมตัวของสมาชิกไปสู่การจัดตั้งประชาคมอาเซียน ในปี ค.ศ. 2015 (พ.ศ. 2558)

ASEAN-PTA

ASEAN Preferential Trading Arrangement หมายถึง การให้สิทธิพิเศษทางการค้าระหว่างประเทศสมาชิกอาเซียน ตามความสมัครใจ โดยการลดอัตราภาษีขาเข้าลงในอัตราต่างๆ กันสำหรับสินค้า แต่ละรายการเพื่อขยายการค้า ระหว่างประเทศสมาชิกอาเซียน ปัจจุบัน PTA ถูกแทนด้วย AFTA

ASEAN Secretariat

สำนักเลขาธิการอาเซียนได้จัดตั้งขึ้นตามข้อตกลงที่ลงนามโดยรัฐมนตรีต่างประเทศอาเซียนในระหว่างการประชุมสุดยอดอาเซียน ครั้งที่ 1 ในปี 2519 เพื่อทำหน้าที่ ประสานงานและดำเนินงานตามโครงการและ กิจกรรมต่างๆ ของสมาคมอาเซียน และเป็นศูนย์กลางในการติดต่อระหว่างสมาคมอาเซียน คณะกรรมการ ตลอดจนสถาบันต่าง ๆ และ

A

รัฐบาลของประเทศสมาชิก สำนักเลขาธิการอาเซียนตั้งอยู่ที่กรุงจาการ์ตา ประเทศอินโดนีเซีย โดยมีหัวหน้าสำนักงานเรียกว่า “เลขาธิการอาเซียน”

ASEAN Vision 2020

หมายถึง เอกสารวิสัยทัศน์อาเซียน ค.ศ. 2020 “อาเซียนปี 2020 เป็นหุ้นส่วนร่วมกันในการพัฒนาอย่างมีพลวัต (ASEAN 2020: Partnership in Dynamic Development)” ที่กำหนดทิศทางและเป้าหมายของการดำเนินการในด้านต่างๆ ครอบคลุมทั้งทางด้านการเมือง เศรษฐกิจ และสังคม รวมทั้งการดำเนินความสัมพันธ์กับประเทศภายนอก ซึ่งประเทศไทยเป็นผู้ริเริ่มให้ผู้นำอาเซียนให้การรับรองเอกสารดังกล่าวในช่วงการประชุมสุดยอดอาเซียนอย่างไม่เป็นทางการครั้งที่ 2 เมื่อเดือนธันวาคม 2540 (ค.ศ.1997) ณ กรุงกัวลาลัมเปอร์ ในโอกาสครบรอบ 30 ปีการก่อตั้งอาเซียน ทั้งนี้ อาเซียนได้จัดทำแผนปฏิบัติการสำหรับวิสัยทัศน์อาเซียน ค.ศ. 2020 (Hanoi Plan of Action to Implement the ASEAN Vision 2020: HPA) ในระหว่างการประชุมสุดยอดอาเซียนครั้งที่ 6 เมื่อเดือนธันวาคม 2541

ASEAN-X

เป็นหลักการในการดำเนินการตามพันธกรณีความตกลง/โครงการความร่วมมือของอาเซียน (Implementation) ที่กำหนดให้สมาชิกอาเซียนที่มีความพร้อมสามารถเริ่มปฏิบัติตามพันธกรณีความตกลง/โครงการก่อนได้ทันทีโดยไม่ต้องดำเนินการพร้อมกันครบทั้ง 10 ประเทศ ตัวอย่างเช่น กรณีการเปิดตลาดภาคบริการที่เปิดโอกาสให้

A

สมาชิกอาเซียนตั้งแต่ 2 ประเทศขึ้นไปที่มีความพร้อมจะเปิดตลาดให้แก่กันมากขึ้นสามารถดำเนินการได้โดยไม่ต้องขยายผลการเปิดตลาดนั้นให้แก่ประเทศอื่น แต่สามารถเปิดโอกาสให้ประเทศอื่นที่สนใจขอเจรจาเข้าร่วมได้ในภายหลัง

ASW

ASEAN Single Window หมายถึง ความตกลงว่าด้วยการอำนวยความสะดวกด้านศุลกากรด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ ณ จุดเดียว ของอาเซียน ซึ่งรัฐมนตรีเศรษฐกิจอาเซียนได้ลงนามความตกลงว่าด้วยการอำนวยความสะดวกด้านศุลกากรด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ ณ จุดเดียวในช่วงการประชุมสุดยอดอาเซียน ครั้งที่ 11 เมื่อเดือนธันวาคม 2548 โดยระบุเป้าหมายให้ประเทศสมาชิกอาเซียนเดิม 6 ประเทศ พัฒนาระบบ National Single Window ให้แล้วเสร็จภายในปี 2008 และประเทศ CLMV ภายในปี 2012 เพื่อเชื่อมโยงเป็นระบบ ASEAN Single Window ต่อไป โดยจะมีการเชื่อมต่อการให้บริการแบบเบ็ดเสร็จโดยใช้เอกสารและข้อมูลการค้า/ศุลกากรเดียวกันและตัดสินใจในการตรวจปล่อยสินค้าเพียงครั้งเดียว หากระบบ ASW สมบูรณ์ จะช่วยเร่งการตรวจสอบทางศุลกากร ลดขั้นตอนและเวลาการทำธุรกรรม

ATFWP

Work Programme on ASEAN Trade Facilitation คือแผนการดำเนินงานด้านการอำนวยความสะดวกทางการค้าของอาเซียน ซึ่งที่ประชุม AEM ครั้งที่ 38 เมื่อวันที่ 22-23 สิงหาคม 2549 ณ กรุง

A

กัวลาลัมเปอร์เห็นชอบข้อเสนอการจัดทำ comprehensive work programme on trade facilitation โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อลดต้นทุนการค้าในธุรกิจและเสริมสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันของอาเซียน

ATM

ASEAN Tourism Ministers Meeting หมายถึงการประชุมรัฐมนตรีด้านการท่องเที่ยวของอาเซียน เพื่อหารือและกำหนดนโยบายด้านการท่องเที่ยวของอาเซียน โดยจะมีการประชุมกันปีละครั้ง

ATM

ASEAN Transport Ministers Meeting หรือ การประชุมรัฐมนตรีขนส่งอาเซียนจัดขึ้นปีละครั้ง เพื่อหารือและกำหนดแนวทางการร่วมมือด้านการขนส่งในอาเซียน อาทิ เส้นทาง ประเภท/ขนาดรถยนต์ การประกันภัยรถยนต์ ใบอนุญาตขับขี่รถยนต์ การตรวจทางศุลกากร การขนส่งสินค้าผ่านแดน การขนส่งสินค้าข้ามแดน และการพัฒนาโครงข่ายทางหลวงอาเซียน

ATRC

ASEAN Telecommunication Regulators Council หรือ สภาหน่วยงานกำกับดูแลกิจการโทรคมนาคมแห่งอาเซียน เป็นการประชุมผู้บริหารระดับสูงจากหน่วยงานโทรคมนาคมของประเทศสมาชิกอาเซียน ซึ่งจะมีการพิจารณาเรื่องสำคัญได้แก่ ความร่วมมือระหว่าง

B
C

ประเทศสมาชิกในด้านนโยบาย กฎระเบียบ ข้อเสนอใหม่ๆ ของประเทศสมาชิกเกี่ยวกับการกำกับดูแล โดยจะมีการประชุมปีละ 1 ครั้ง

Bali Concord II

ปฏิญญาว่าด้วยความร่วมมือในอาเซียนฉบับที่ 2 ผู้นำประเทศสมาชิกอาเซียนได้ลงนามในการประชุมสุดยอดอาเซียน ครั้งที่ 9 ที่เกาะบาหลิเมื่อเดือนตุลาคม 2547 กำหนดที่จะจัดตั้งประชาคมอาเซียน (ASEAN Community) ภายใน พ.ศ. 2563

CCC

Coordinating Committee on Custom คือ คณะกรรมการประสานงานด้านศุลกากรของอาเซียน จะมีการประชุมปีละ 2 ครั้ง วัตถุประสงค์เพื่อกำกับการค้าและการของกรมศุลกากรภายใต้เขตการค้าเสรีอาเซียน

CCCA

Coordinating Committee on the Implementation of the CEPT Scheme for AFTA หมายถึง คณะกรรมการประสานงานดำเนินการภายใต้ความตกลง CEPT สำหรับเขตการค้าเสรีอาเซียน ซึ่งมีหน้าที่ในการติดตาม ดูแลและแก้ไขปัญหาในการดำเนินการยกเลิกมาตรการภาษีและมาตรการที่มีอุปสรรคภายในอาเซียนตามความตกลง CEPT สำหรับเขตการค้าเสรีอาเซียน

CCI

Coordinating Committee on Investment หมายถึง คณะกรรมการประสานงานด้านการลงทุนของอาเซียน มีหน้าที่ติดตามและดูแลการดำเนินการต่างๆ ภายใต้เขตการลงทุนอาเซียน (AIA) ซึ่งรวมถึงการเจรจาเปิดเสรีด้านการลงทุนภายในอาเซียนด้วย

CCS

Coordinating Committee on Services หมายถึง คณะกรรมการประสานงานด้านบริการของอาเซียน ซึ่งจัดตั้งขึ้นตามมติของ SEOM เพื่อดำเนินการเจรจาเปิดเสรีการค้าบริการระหว่างประเทศสมาชิกอาเซียนให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ของกรอบความตกลงว่าด้วยบริการของอาเซียน (AFAS)

CEP

Closer Economic Partnership : พันธมิตรทางเศรษฐกิจ หมายถึง ความร่วมมือทางเศรษฐกิจที่มีการพัฒนารูปแบบจากที่เคยมีมา โดยมีกรอบความร่วมมือที่กว้างขวางกว่า FTA อย่างไรก็ดี ความเข้าใจเกี่ยวกับ CEP หรือขอบเขตของ CEP อาจแตกต่างกันไป โดยทั่วไป CEP ครอบคลุมความร่วมมือทางเศรษฐกิจทั้งในด้านการค้าสินค้า บริการ และการลงทุน และแบ่งกว้างๆ ได้ 2 ประเภท คือ

- CEP ที่มีเขตการค้าเสรี (FTA) เป็นหัวใจสำคัญและรวมไปถึงความร่วมมือทางเศรษฐกิจด้านอื่นๆ ด้วย เช่น ด้านทรัพย์สินทางปัญญา การประสานนโยบายการแข่งขัน การจัดซื้อโดยรัฐ เป็นต้น ดังกรณีกรอบความร่วมมือทั้งในเชิงลึกและกว้างกว่า FTA โดยปกติ

- CEP ที่ไม่มีการทำ FTA แต่อาจมีการลดภาษีศุลกากร (ไม่ใช่เป็นการลดถึงขั้นต่ำสุด) และมาตรการที่มีไข่อภิปศุลกากรที่เป็นอุปสรรคต่อการค้าด้วย รวมทั้งมีความร่วมมือในด้านอื่นๆ อย่างกว้างขวางดังเช่น CEP ระหว่างอาเซียนกับออสเตรเลียและนิวซีแลนด์ เป็นต้น

CEPT

Common Effective Preferential Tariff หมายถึง อัตราภาษีพิเศษร่วมสำหรับเขตการค้าเสรีอาเซียน เป็นกลไกสำคัญสำหรับการลดอัตราภาษีสินค้าภายใต้อาฟต้า ซึ่งมีเป้าหมายที่จะลดภาษีให้เหลือร้อยละ 0-5 (ดูเพิ่มเติมที่ AFTA) ประเทศที่จะได้รับสิทธิพิเศษทางภาษีตาม CEPT จากประเทศสมาชิกอื่น จะต้องลดอัตราภาษีสินค้านั้นๆ ของตนเองให้เหลือร้อยละ 20 หรือต่ำกว่า

CLMV

Cambodia Laos Myanmar and Vietnam หมายถึง ประเทศสมาชิกใหม่ของอาเซียน ได้แก่ กัมพูชา ลาว พม่า และเวียดนาม โดยประเทศสมาชิกเดิมอาเซียน 6 ประเทศ ได้ให้ความช่วยเหลือทางการเงินแบบให้เปล่ากับประเทศสมาชิกใหม่ CLMV ซึ่งมีแผนการดำเนินงานใน 4 สาขา ได้แก่

- 1) ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศอิเล็กทรอนิกส์ (Information and Communication Technology : ICT)
- 2) ด้านการกระชับการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจ (Regional Economic Integration)

3) ด้านการพัฒนาบุคลากร (Human Resource Development : HRD)

4) ด้านโครงสร้างพื้นฐาน (Infrastructure)

โครงการต่างๆ เหล่านี้เป็นโครงการภายใต้ความริเริ่มของผู้นำอาเซียน (Initiative for ASEAN Integration : IAI) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเพิ่มศักยภาพให้สมาชิกใหม่สามารถปฏิบัติตามพันธกรณีความตกลงอาเซียนในการเปิดเสรีการค้า การลงทุน และการอำนวยความสะดวกทางการขนส่งสินค้าได้อย่างมีประสิทธิภาพและรวดเร็วยิ่งขึ้น

Common Market

หมายถึง ตลาดร่วม เป็นการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจรูปแบบหนึ่ง อันเกิดจากข้อตกลงระหว่างรัฐบาลตั้งแต่ 2 ประเทศขึ้นไป ซึ่งเป็นการขยายรูปแบบของสหภาพศุลกากรออกไป โดยประเทศภาคียังคงให้การเคลื่อนย้ายแรงงานและทุนสามารถดำเนินไปได้โดยเสรีระหว่างประเทศภาคีด้วยกัน

CPC

Central Product Classification หมายถึง ระบบการจำแนกประเภทสินค้า บริการและสินทรัพย์ ที่องค์การสหประชาชาติได้จัดทำขึ้น เพื่อให้ประเทศต่างๆ ใช้เป็นกรอบ (Frame Work) ในการจัดทำสถิติระหว่างประเทศเกี่ยวกับสินค้า บริการ และสินทรัพย์ โดยยึดคำนิยามหรือคำจำกัดความที่ได้ให้ไว้ไปใช้ประโยชน์ในทางเปรียบเทียบระหว่างประเทศกันได้

INDONESIA

Customs Union

สหภาพศุลกากร คือ การรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจรูปแบบหนึ่ง อันเกิดจากข้อตกลงระหว่างรัฐบาลตั้งแต่ 2 ประเทศขึ้นไป ซึ่งเป็นการขยายรูปแบบของเขตการค้าเสรีออกไปโดยประเทศภาคี นอกจากจะยกเลิกการเก็บภาษีศุลกากรและการเข้ามาตรกรจำกัดทางการค้าระหว่างกันแล้ว ยังมีการกำหนดอัตราภาษีศุลกากรที่เรียกเก็บจากสินค้านำเข้าจากประเทศอื่นๆ ที่มีได้เป็นภาคีในอัตราเดียวกันด้วย

DSM

Dispute Settlement Mechanism หมายถึงกลไกการระงับข้อพิพาทของอาเซียน โดยมีพิธีสารว่าด้วยกลไกการระงับข้อพิพาท (ASEAN Protocol on Enhanced Dispute Settlement Mechanism) ฉบับใหม่ของอาเซียน พ.ศ. 2547 (ค.ศ. 2004) เป็นกรอบการดำเนินการซึ่งมีผลให้ประเทศสมาชิกต้องปฏิบัติตามพันธกรณีความตกลงของอาเซียนอย่างเคร่งครัด เพราะหากมีการละเมิดพันธกรณีดังกล่าว ก็อาจถูกฟ้องร้องและต้องให้การชดเชยความเสียหาย หรืออาจถูกตอบโต้ได้

EABC

e-ASEAN Business Council เป็นเวทีที่ภาคเอกชนอาเซียนมาประชุมหารือ แลกเปลี่ยนข้อคิดเห็นด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อส่งเสริมและอำนวยความสะดวกในการพัฒนาและเชื่อมต่อด้าน ICT ของอาเซียน

EATF

e-ASEAN Task Force เป็นคณะทำงานระดับสูงด้านอิเล็กทรอนิกส์ของอาเซียน ซึ่งจะประกอบด้วยผู้แทนระดับสูงจากภาครัฐจำนวน 1 คน และผู้แทนระดับสูงจากภาคเอกชนอีก 1 คน ทำหน้าที่เสนอแนะและให้คำปรึกษาด้านนโยบายอิเล็กทรอนิกส์ให้ผู้นำอาเซียนพิจารณา

EAWG

East Asean Working Group หมายถึง คณะทำงานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและอิเล็กทรอนิกส์ของอาเซียน มีหน้าที่ดำเนินงานความร่วมมือด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสาร และสนับสนุนการดำเนินการให้เป็นไปตามกรอบความตกลงด้านอิเล็กทรอนิกส์ของอาเซียน ที่มุ่งให้อาเซียนเป็นเขตเดียวกันทางการสื่อสารทางอิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งข้อมูลทั้งหมดสามารถเชื่อมโยงถึงกัน

e-ASEAN Initiative

หมายถึง การดำเนินงานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของกลุ่มสมาชิกอาเซียน โดยมีสาระสำคัญของการดำเนินการประกอบด้วย 5 ด้านหลัก ได้แก่ (1) การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านโทรคมนาคม (2) การกำหนดนโยบายและกฎหมายที่อำนวยความสะดวกการพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ (3) การเปิดเสรีด้านการค้าสินค้า บริการ และการลงทุนด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ (4) การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ และ (5) การส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในภาครัฐ

SINGAPORE

Economic Integration

การรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจ หมายถึง การที่รัฐบาลประเทศตั้งแต่ 2 ประเทศขึ้นไป ตกลงนำระบบเศรษฐกิจของตนมาเชื่อมกัน เพื่อเสริมสร้างและรักษาประโยชน์ทางเศรษฐกิจโดยการยกเลิกการเรียกเก็บภาษีศุลกากรและมาตรการอื่นๆ ที่เป็นอุปสรรคทางการค้าให้แก่กันและกัน รวมทั้งอาจใช้นโยบายต่างๆ ร่วมกัน การรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจอาจจำแนกออกได้หลายรูปแบบ เช่น เขตการค้าเสรีสภาพศุลกากร ตลาดร่วม และสหภาพเศรษฐกิจ เป็นต้น

Economic Union

สหภาพเศรษฐกิจ คือ การรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจรูปแบบหนึ่งอันเกิดจากข้อตกลงระหว่างรัฐบาลตั้งแต่ 2 ประเทศขึ้นไป ซึ่งเป็นการขยายรูปแบบของตลาดร่วมออกไป โดยประเทศภาคียังคงตกลงประสานนโยบายเศรษฐกิจต่างๆ เป็นนโยบายเดียวกันเช่น นโยบายด้านการเงิน การคลัง การผลิตสินค้าและบริการต่างๆ

FTA

Free Trade Area เขตการค้าเสรี หมายถึง การรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจรูปแบบหนึ่งอันเกิดจากข้อตกลงระหว่างรัฐบาลตั้งแต่สองประเทศขึ้นไป ซึ่งตกลงจะยกเลิกภาษีศุลกากรและมาตรการอื่นๆ ที่เป็นอุปสรรคทางการค้าให้แก่กันและกัน และอาจรวมถึงการเปิดตลาดด้านการค้าบริการ การลงทุน และความร่วมมือต่างๆ แต่ประเทศภาคีข้อตกลงต่างมีอิสระในการเรียกเก็บภาษีศุลกากรและใช้มาตรการจำกัดทางการค้ากับ

ประเทศอื่นที่มีได้เป็นภาคีได้โดยเสรี การรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจในรูปแบบดังกล่าวที่ปรากฏในปัจจุบัน ได้แก่ AFTA หรือเขตการค้าเสรีอาเซียน EFTA หรือสมาคมการค้าเสรียุโรป

HLTF

High Level Task Force on ASEAN Economic Integration

หมายถึง คณะทำงานระดับสูงว่าด้วยการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจของอาเซียน ประกอบด้วยผู้แทนระดับปลัดกระทรวงเศรษฐกิจการค้าของประเทศสมาชิกอาเซียน ตั้งขึ้นเพื่อศึกษาและเสนอแนะรูปแบบและแนวทางการดำเนินการเพื่อไปสู่การเป็นประชาคมเศรษฐกิจของอาเซียน (AEC)

HPA

Hanoi Plan of Action หมายถึง การจัดทำแผนปฏิบัติการชานอยในระหว่างปี ค.ศ. 1999 - 2004 เป็นการนำเป้าหมายต่าง ๆ ภายใต้วิสัยทัศน์อาเซียน 2020 ไปสู่การปฏิบัติให้เกิดผลที่เป็นรูปธรรมภายในกำหนดเวลาที่ชัดเจน และมีการประเมินผลทุก 3 ปี โดยได้กำหนดกิจกรรมและโครงการที่จะนำไปสู่เป้าหมายในด้านการเมือง เศรษฐกิจ และด้านกิจการตามหน้าที่ (functional cooperation) ซึ่งรวมถึงเรื่องการพัฒนาสังคม วัฒนธรรมและข้อมูลสารสนเทศ ยาเสพติด สิ่งแวดล้อม วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ให้มีผลเป็นรูปธรรม

IAI

Initiative for ASEAN Integration หมายถึง การริเริ่มการกระชับการรวมกลุ่มของอาเซียน เพื่อลดช่องว่างของระดับการพัฒนาทางเศรษฐกิจ และลดความยากจนในประเทศสมาชิกอาเซียน เริ่มดำเนินการตั้งแต่ปี 2541 โดยให้ความสำคัญในการขยายความร่วมมือ 4 ด้านหลัก ได้แก่ การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน (ขนส่งและสื่อสาร) การพัฒนาบุคลากร เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร และการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจในระดับภูมิภาค

IL

Inclusion List หมายถึง บัญชีลดภาษีภายใต้กรอบเขตการค้าเสรีอาเซียน (AFTA) ซึ่งประเทศสมาชิกอาเซียนจะต้องลดภาษีสินค้าในบัญชีนี้ลงเหลือร้อยละ 0-5 ภายในวันที่ 1 มกราคม 2546 สำหรับสมาชิกเดิม (บรูไน อินโดนีเซีย มาเลเซีย ฟิลิปปินส์ สิงคโปร์ และไทย) วันที่ 1 มกราคม 2549 สำหรับเวียดนาม วันที่ 1 มกราคม 2551 สำหรับลาวและกัมพูชา และวันที่ 1 มกราคม 2553 สำหรับพม่า ทั้งนี้จะลดภาษีเหลือร้อยละ 0 ภายใน 1 มกราคม 2553 (ค.ศ. 2010) สำหรับสมาชิกเดิม และภายใน 1 มกราคม 2558 (ค.ศ. 2015) สำหรับสมาชิกใหม่ (CLMV)

IMT-GT

Indonesia-Malaysia-Thailand Growth Triangle หมายถึง โครงการพัฒนาความร่วมมือทางเศรษฐกิจสามฝ่าย อินโดนีเซีย-มาเลเซีย-ไทย

ซึ่งประกอบด้วยแคว้นอาเจระห์ จังหวัดสุมาตราเหนือ จังหวัดสุมาตราตะวันตก จังหวัดสุมาตราใต้ จังหวัด บังกลู จังหวัดเรียว และจังหวัดจัมบิ ของอินโดนีเซีย รัฐเคดาห์ เปรัค ปีนัง ประลิส สลังงอ และกัลันตันของมาเลเซีย และจังหวัดสงขลา ยะลา ปัตตานี นราธิวาส สตูล นครศรีธรรมราช ตรัง และพัทลุงของไทย โดยมีเป้าหมายเพื่อเกื้อกูลกันทางเศรษฐกิจและสังคมในระหว่าง 3 ประเทศ โดยส่งเสริมการใช้ทรัพยากรทางเศรษฐกิจร่วมกัน เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดในการผลิต การลงทุน การถ่ายทอดเทคโนโลยีการเชื่อมโยงด้าน โครงสร้างพื้นฐาน เพื่อลดต้นทุนการขนส่ง ทั้งนี้เพื่อให้สามารถแข่งขันได้ในตลาดโลก

IPRs

Intellectual Property Rights หมายถึง สิทธิในทรัพย์สินทางปัญญา

JCM

Joint Consultative Meeting เป็นการประชุมร่วมระหว่าง SEOM และ SOM เพื่อรับทราบประเด็น และพิจารณาหาข้อสรุปร่าง ความตกลง พิธีสาร และถ้อยแถลงต่างๆที่จะเสนอผู้นำอาเซียนในช่วงการประชุมสุดยอดอาเซียน ปกติจะประชุมปีละครั้งก่อนหน้าการประชุมสุดยอดอาเซียน

MRAs

Mutual Recognition Agreements / Arrangements ความตกลง/ ข้อตกลงยอมรับร่วมกัน เป็นความตกลงที่ประเทศภาคีให้การยอมรับมาตรฐานหรือคุณสมบัติซึ่งกันและกัน ความตกลง MRAs อาจเป็น

การยอมรับในด้านสินค้าหรือบริการ ด้านสินค้าเป็นการยอมรับมาตรฐานของสินค้าซึ่งอาเซียนได้ลงนามเมื่อ พ.ศ. 2541 เพื่อเริ่มพัฒนาการยอมรับมาตรฐานระหว่างประเทศสมาชิกอาเซียน ทั้งในระดับทวิภาคีและระดับภูมิภาค ขณะนี้อาเซียนอยู่ระหว่างการพิจารณานำ MRAs มาใช้กับสินค้าบางประเภท เช่น เครื่องสำอาง เวชภัณฑ์ เครื่องใช้ไฟฟ้า และอุปกรณ์การสื่อสาร เป็นต้น ส่วน MRA ด้านบริการ อาจให้การยอมรับในคุณสมบัติทางวิชาชีพบางประการ (เช่น การศึกษา ประสบการณ์) เพื่ออำนวยความสะดวกในการขอรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพที่ออกให้แก่ผู้ให้บริการ

NTBs

Non-Tariff Barriers หมายถึง มาตรการที่มีไม่ภาษีศุลกากร ซึ่งเป็นกฎระเบียบข้อบังคับของภาครัฐบาลที่เป็นอุปสรรคต่อการค้าระหว่างประเทศ

NTOs

National Tourism Organizations Meeting หมายถึงการประชุมหน่วยงานส่งเสริมการท่องเที่ยวของอาเซียน ทำหน้าที่ดำเนินการตามนโยบายของ ATM ครอบคลุมการดำเนินการด้านการตลาด การพัฒนากำลังคน การลงทุน และมาตรฐานการท่องเที่ยว

PIS

Priority Integration Sectors หมายถึงการรวมกลุ่มสินค้าและบริการสำคัญ 11 สาขา (priority sectors) ภายในปี 2010 คือ สินค้าเกษตร

ประมง ผลิตภัณฑ์ไม้ ผลิตภัณฑ์ยาง สิ่งทอ ยานยนต์ อิเล็กทรอนิกส์ เทคโนโลยีสารสนเทศ สาขาสุขาภาพ การท่องเที่ยว และการบิน เพื่อนำร่องสู่การเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน โดยมีการจัดทำแผนงาน (Roadmap) ในแต่ละสาขาและมอบหมายประเทศสมาชิกเป็นผู้ประสานงานหลัก ต่อมารัฐมนตรีเศรษฐกิจอาเซียนได้คัดเลือกสาขาโลจิสติกส์เป็นสาขาสำคัญอันดับที่ 12 ที่จะเร่งรัดดำเนินการ ผู้นำอาเซียนได้ลงนามในกรอบความตกลงว่าด้วยการรวมกลุ่มสาขาสำคัญของอาเซียน (ASEAN Framework Agreement for the Integration of Priority Sectors) และรัฐมนตรีเศรษฐกิจอาเซียน ลงนามในพิธีสารที่เกี่ยวข้อง 11 ฉบับ ซึ่งแนบท้ายกรอบความตกลงฯ เป็นการแสดงเจตนารมณ์ทางการเมืองที่จะมุ่งดำเนินการไปสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนในการประชุมสุดยอดอาเซียนครั้งที่ 10 เมื่อปลายปี 2547 ณ กรุงเวียงจันทน์ สปป.ลาว

QC

Quality Control การควบคุมคุณภาพ หมายถึง กระบวนการตรวจสอบสินค้าในระหว่างการผลิตทุกขั้นตอนให้เป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนด โดยเป็นการกำกับตรวจสอบคุณภาพวัตถุดิบ กระบวนการผลิต รวมทั้งคุณภาพของผลผลิตที่ได้รับ สำหรับประเทศไทยสำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมนำเอาระบบมาตรฐาน ISO 9000 ขององค์การระหว่างประเทศว่าด้วยมาตรฐานมาใช้ในการเสริมมาตรฐานสินค้าโดยมุ่งเน้นให้สินค้าไทยได้มาตรฐานสากลและสามารถแข่งขันในตลาดโลกได้ดียิ่งขึ้น ซึ่งมาตรฐาน ISO 9000 ได้กำหนดสิ่ง

ต่างๆ ที่ต้องมีในกระบวนการผลิต รวมทั้งแนวทางปฏิบัติที่ใช้เป็นบรรทัดฐานเพื่อให้ได้สินค้าที่ได้มาตรฐานตามที่กำหนด

QRs

Qualitative Equipment Manufacturer การจำกัดปริมาณหมายถึง การจำกัดปริมาณสินค้านำเข้าหรือส่งออกของประเทศใดประเทศหนึ่ง เช่น โควตา (Quota) คือ การจำกัดปริมาณสินค้านำเข้าเพื่อมิให้มีการนำเข้าสินค้ามากเกินไปจนอาจเกิดผลเสียหายร้ายแรงต่ออุตสาหกรรมภายในประเทศหรือสูญเสียเงินตราต่างประเทศ

ROO

Rule of Origin เป็นเกณฑ์ที่ใช้ในการพิจารณาว่าสินค้านั้นมีแหล่งกำเนิดจากประเทศใด เนื่องจากปัจจุบันการผลิตสินค้าอาจไม่ได้ผลิตภายในประเทศหนึ่งประเทศใดเท่านั้นแต่มีการนำเข้าวัตถุดิบหรือชิ้นส่วนจากหลายประเทศ เพื่อให้ต้นทุนการผลิตต่ำและได้ผลกำไรมากที่สุด ซึ่งเป็นการยากที่จะระบุได้ว่าสินค้านั้นๆ มีถิ่นกำเนิดในประเทศใด กฎแหล่งกำเนิดสินค้าสามารถนำมาใช้ประกอบการดำเนินนโยบายการค้าต่างๆ เช่น การกำหนดอัตราภาษีศุลกากรสำหรับสินค้าเข้า การกำหนดปริมาณโควตา การให้สิทธิประโยชน์ทางการค้าทั้งในรูปแบบการให้สิทธิพิเศษทางภาษีศุลกากรแก่ประเทศกำลังพัฒนา (Generalized System of Preference: GSP) และการให้สิทธิพิเศษแก่สมาชิกในเขตการค้าเสรีเดียวกัน (Free Trade Area) การเก็บภาษีตอบโต้การทุ่มตลาดหรือภาษีต่อต้านการอุดหนุน การใช้มาตรการปกป้อง และการจัดซื้อโดยรัฐ นอกจากนี้ ยังใช้ในการเก็บข้อมูลสถิติทางการค้า และการติดตามสินค้าว่าผลิตจากประเทศใด เป็นต้น

LAOS

ROO-TF

ASEAN Task Force on Rules of Origin หรือคณะทำงานกฎว่าด้วยแหล่งกำเนิดสินค้าของอาเซียน ตั้งขึ้นเพื่อปรับปรุงแก้ไขกฎว่าด้วยแหล่งกำเนิดสินค้าของอาเซียนให้มีความชัดเจน เป็นสากลและเอื้ออำนวยประโยชน์ต่อการค้าระหว่างกลุ่มสมาชิกอาเซียน ROO-TF จะรายงานผลการดำเนินการต่อคณะกรรมการประสานงานการดำเนินการภายใต้ความตกลง CEPT สำหรับเขตการค้าเสรีอาเซียน หรือ CCCA โดย ROO-TF จะมีการประชุมปีละ 4 ครั้ง ส่วนมากประชุมก่อนการประชุม CCCA

RTAs

Regional Trade Arrangements หมายถึง ข้อตกลงทางการค้าระหว่างประเทศในรูปแบบต่างๆ กัน จัดเป็นกลุ่มเศรษฐกิจที่มีความสำคัญต่อการพัฒนา ซึ่งจะนำไปสู่การค้าเสรีของโลก อย่างไรก็ตามยังมีประเด็นขัดแย้งว่า RTAs นั้นจะนำไปสู่การค้าเสรีได้เร็วขึ้นหรือเป็นตัวขัดขวางการค้าเสรีของโลก การรวมกลุ่มเศรษฐกิจดังกล่าวมีหลายรูปแบบ โดยจะมีความเข้มข้นของความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจที่แตกต่างกันไปเช่น ข้อตกลงการให้สิทธิพิเศษทางศุลกากร (Partial - union) เขตการค้าเสรี (Free Trade Areas) สหภาพศุลกากร (Customs Union) ตลาดร่วม (Common Market) เป็นต้น

RTL

Regional Trade Liberalization หมายถึงการเปิดการค้าเสรีในภูมิภาคภายใต้ความร่วมมือทางเศรษฐกิจเอเชีย-แปซิฟิก (เอเปค) ได้มีการจัดตั้งกลุ่มไม่เป็นทางการว่าด้วยการค้าเสรีในภูมิภาคเอเปค (APEC Informal Group on Regional Trade Liberalization) ขึ้นเพื่อพิจารณา

เสนอแนะสู่ทางขยายความร่วมมือทางการค้าทั้งในระยะสั้นและระยะยาว

S and D

Special and Differential Treatment หมายถึง การที่ประเทศพัฒนาแล้วให้การปฏิบัติที่เป็นพิเศษและแตกต่างแก่ประเทศกำลังพัฒนา

SEOM

Senior Economic officials Meeting หมายถึงการประชุมเจ้าหน้าที่อาวุโสด้านเศรษฐกิจของอาเซียน ประกอบด้วยผู้แทนระดับปลัดกระทรวงด้านเศรษฐกิจการค้าหรืออธิบดี มีหน้าที่ดูแลรับผิดชอบการขยายความร่วมมือทางเศรษฐกิจของอาเซียน เช่น การดำเนินการอพตฯ การเร่งรัดการรวมกลุ่มสาขาสำคัญ 12 สาขา เพื่อไปสู่การเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน โดยจะมีการประชุมเป็นประจำปีละ 4 ครั้ง

SG

Safeguard Measure หมายถึง มาตรการฉุกเฉินเพื่อคุ้มครองอุตสาหกรรมภายในประเทศ ในกรณีที่มีการนำเข้าสินค้าใดสินค้าหนึ่งเพิ่มมากขึ้นจนก่อให้เกิดความเสียหายอย่างร้ายแรง หรืออาจก่อให้เกิดความเสียหายอย่างร้ายแรงต่ออุตสาหกรรมภายในประเทศ

SL

Sensitive List หมายถึงบัญชีอ่อนไหว ซึ่งประเทศสมาชิกอาเซียนจะนำเข้ามาลดภาษีขั้นที่สุด และต้องลดภาษีเหลือร้อยละ 0-5 ภายในเวลา 10 ปี รวมทั้งมีมาตรการพิเศษอื่นๆ ได้

PHILIPPINES

SME WG

Small and Medium Enterprises Working Group หมายถึง คณะทำงานด้านวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมของเอเปค ได้มีการเปลี่ยนชื่อเมื่อปี 2543 จากชื่อเดิม “กลุ่มเฉพาะกิจระดับนโยบายด้านวิสาหกิจขนาดกลางและย่อม” มีวัตถุประสงค์หลักเพื่อช่วยวิสาหกิจขนาดกลางและย่อมในภูมิภาคพัฒนาความสามารถในการแข่งขันและสร้างบรรยากาศการค้าและการลงทุนที่เปิดกว้างเพื่อกระตุ้นพัฒนาการ

SOM

Senior Officials Meeting การประชุมเจ้าหน้าที่อาวุโสระดับปลัดกระทรวงการต่างประเทศ จัดขึ้นปีละ 3-4 ครั้ง เพื่อหารือเรื่องการเมืองและความมั่นคงเป็นหลัก

SOM-AMAF

Senior Officials Meeting of the ASEAN Ministers on Agriculture and Forestry หมายถึง การประชุมเจ้าหน้าที่อาวุโสของรัฐมนตรีอาเซียนด้านการเกษตรและป่าไม้

SOME

Senior Officials Meeting on Energy เป็นการประชุมเจ้าหน้าที่อาวุโสอาเซียนด้านพลังงาน

SPS

Sanitary and Phytosanitary measures หมายถึง มาตรการด้านสุขอนามัยและสุขอนามัยพืช

SSG

Special Safeguard หมายถึง มาตรการปกป้องผู้ผลิตภายในแบบพิเศษ โดยการขึ้นภาษีให้สูงกว่าระดับที่ผูกพันไว้ โดยมาตรการนี้ให้ใช้กับเฉพาะสินค้าเกษตรที่มีการใช้มาตรการโควตาภาษีบางรายการ โดยมีประเทศสมาชิกองค์การการค้าโลก (WTO) จำนวน 39 ประเทศที่ใช้ SSG ทั้งนี้ การใช้ SSG จะต้องเป็นไปตามเงื่อนไข คือ ปริมาณการนำเข้าสูงกว่าที่กำหนดไว้ หรือราคาสินค้านำเข้าต่ำกว่าราคาที่กำหนดไว้ รวมทั้งไม่ใช่ SSG กับสินค้านำเข้าในโควตา

STOM

Senior Transport Officials Meeting หมายถึงการประชุมเจ้าหน้าที่อาวุโสด้านการขนส่งของอาเซียน

SUMMIT

หมายถึงการประชุมระหว่างผู้นำอาเซียนทั้งสิบประเทศ ซึ่งเป็นกลไกการดำเนินงานสูงสุดของอาเซียน โดยจะมีการประชุมปีละ 1 ครั้ง ในราวเดือนพฤศจิกายน เพื่อให้แนวนโยบายและกำหนดทิศทางการดำเนินกิจกรรมความร่วมมือต่างๆ ทั้งด้านเศรษฐกิจ ความมั่นคง สังคม และวัฒนธรรม และริเริ่มกิจกรรมใหม่ๆ ของอาเซียน รวมทั้งขยายความร่วมมือระหว่างอาเซียนกับประเทศคู่เจรจา

TBT

Technical Barriers to Trade หมายถึง อุปสรรคทางเทคนิคต่อการค้าระหว่างประเทศโดยทั่วไป ได้แก่ การกำหนดกฎระเบียบและ

ข้อบังคับทางเทคนิค มาตรฐานและระบบใบรับรองสำหรับสินค้าส่งออกและนำเข้า ซึ่งอาจจะเป็นอุปสรรคต่อการค้าระหว่างประเทศได้

TEL

Temporary Exclusion List หมายถึง บัญชียกเว้นลดภาษีชั่วคราว ประเทศสมาชิกอาเซียนสามารถขอยกเว้นการลดภาษีสินค้าเกษตรไม่แปรรูปเป็นการชั่วคราวได้ อย่างไรก็ตาม ต้องทยอยนำสินค้าในบัญชีนี้เข้ามาลดภาษีในบัญชีลดภาษี (IL) และให้ลดภาษีแล้วเสร็จภายในวันที่ 1 มกราคม 2546 (ค.ศ. 2003) สำหรับสมาชิกเดิม (บรูไน อินโดนีเซีย มาเลเซีย ฟิลิปปินส์ สิงคโปร์ และไทย) และวันที่ 1 มกราคม 2549-2553 (ค.ศ. 2006-2010) สำหรับสมาชิกใหม่ (กัมพูชา ลาว พม่า และเวียดนาม)

TELMIN

Telecommunications and IT Ministers Meeting หมายถึง การประชุมระดับรัฐมนตรีด้านโทรคมนาคมและเทคโนโลยีสารสนเทศของอาเซียน โดยมีการประชุมกันปีละ 1 ครั้ง เพื่อหารือแนวทางการพัฒนาโทรคมนาคมและเทคโนโลยีในกลุ่มอาเซียน

TELSOM

Telecommunications and IT Senior Officials Meeting หมายถึง การประชุมระดับเจ้าหน้าที่อาวุโสด้านโทรคมนาคมอาเซียน มีการประชุมกันปีละ 2 ครั้ง ประมาณต้นปี และปลายปีก่อนการประชุมระดับรัฐมนตรี โดยมีสาระสำคัญของการประชุมเพื่อทบทวนติดตามความคืบหน้า อนุมัติโครงการและการใช้เงิน รวมถึงให้ข้อเสนอแนะต่อรัฐมนตรี (TELMIN)

TRQ

Tariff Rate Quota หมายถึง มาตรการจัดปริมาณนำเข้าในรูปของการกำหนดโควตาภาษี กล่าวคือ จะเก็บภาษี 2 อัตรา ปริมาณนำเข้าภายใต้โควตาจะเสียภาษีอัตราต่ำ ส่วนที่เกินโควตาจะเสียภาษีอัตราสูงกว่า

TWG

Tourism Working Group หรือคณะทำงานด้านท่องเที่ยวของเอเปค จัดตั้งเมื่อปี 2534 เพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลและข้อคิดเห็น ร่วมทั้งพัฒนาให้เกิดความร่วมมือด้านการค้าและนโยบายท่องเที่ยว

Waiver

หมายถึง การขอม้วนผันไม่ปฏิบัติตามหลักการบางประการของความตกลงต่างๆ

WGIC

Working Group on Industrial Cooperation หมายถึง คณะทำงานความร่วมมือด้านอุตสาหกรรมของอาเซียน ประชุมปีละ 3 ครั้ง โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อดำเนินการความร่วมมือด้านอุตสาหกรรมของอาเซียน (AICO)

WGIPC

Working Group on Intellectual Property Cooperation เป็นคณะทำงานด้านความร่วมมือด้านทรัพย์สินทางปัญญาของอาเซียน

ดรชนีคำศัพท์ตามโครงสร้าง

๑. การประชุมอาเซียนในด้านเศรษฐกิจ	
คณะกรรมการ/คณะทำงานที่เกี่ยวข้อง	
1. ภาพรวม	
2. ด้านสินค้า	
3. ด้านบริการ	
4. ด้านการลงทุน	
5. ด้านอุตสาหกรรม	
6. ด้านการขนส่ง	
7. ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ	
8. ด้านพลังงาน	
9. ด้านการท่องเที่ยว	
10. ด้านการเงิน	
11. ด้านเกษตรและป่าไม้	
12. อื่น ๆ	
13. การลดช่องว่างด้านการพัฒนาเศรษฐกิจ	
14. ภาคเอกชน	
๒. คำศัพท์ด้านเทคนิคเกี่ยวกับอาเซียน	
๓. ความร่วมมือกับอนุภูมิภาคอื่น	

หมายเหตุ : กรอบสีแทนกลุ่มคำศัพท์ที่แยกตามหัวข้อทางเศรษฐกิจ

กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์

44/100 ถนนนนทบุรี 1 ตำบลบางกระสอ อำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี 11000

โทรศัพท์ 0-2507-7444 โทรสาร 0-2547-5631

www.dtn.go.th www.thaifta.com